

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 16Co/603/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6314202376
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 04. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Baláž
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6314202376.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v právnej veci navrhovateľky P. M., narodenej XX. XX. XXXX, bytom Q., Q. XXX/X proti odporcovi F. M., narodeného XX. XX. XXXX, bytom Q., Q. XXX/X, t. č. v ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7, o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, o odvolaní navrhovateľky proti uzneseniu Okresného súdu Brezno č. k. 5C/66/2014-7 zo dňa 17. marca 2014, takto

rozhodol:

Uznesenie okresného súdu, ktorým zamietol návrh na nariadenie predbežného opatrenia m e n í tak, že nariaďuje odporcovi, ktorý je dôvodne podozrivý z násilia k navrhovateľke, dočasne, a to až do doby právoplatného skončenia veci samej, nevstupovať do bytu č. X na X. poschodí, vo vchode č. X v bytovom dome so súpisným č. XXX na Ul. Q. vo Q., postavený na parcele CKN č. XXXX, spoluvlastnícky podiel na spoločných častiach, zariadeniach, príslušenstve a pozemku pod bytovým domom - parcela CKN č. XXXX-zastavané plochy a nádvoria o výmere 718 m², vo veľkosti : 5073/251294, v katastrálnom území Valaská, vedené na liste vlastníctva č. XXXX, v ktorom s navrhovateľkou spoločne býva, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

Navrhovateľka je povinná v lehote 30 dní od doručenia tohto rozhodnutia podať na Okresnom súde Brezno návrh na začatie konania o vylúčenie odporcu z užívania bytu.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením návrh navrhovateľky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým sa domáhala nariadiť predbežné opatrenie „ vylúčenia z užívania spoločného bytu na Q. ul. č. XXX/X vo Q.“ odporcovi F. M. ... z dôvodnej obavy pokračovania trestnej činnosti voči navrhovateľke.

V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že z návrhu na nariadenie predbežného opatrenia nevyplýva, že by sa navrhovateľka domáhala iba čiastočného vylúčenia z užívania spoločného bytu a ani nevedla, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Podľa názoru okresného súdu nie sú dané dôvody na nariadenie predbežného opatrenia na vylúčenie odporcu z užívania spoločného bytu, pretože odporca sa v mieste spoločného bydliska, resp. v tomto spoločnom byte nenachádza, ale nachádza sa vo väzbe.

Proti tomuto uzneseniu podala v zákonnej 15 dňovej lehote (§ 204 ods. 1, veta prvá O. s. p.) odvolanie navrhovateľka. Tvrdila, že odporca - povinná osoba je dôvodne podozrivý z násilia, predovšetkým fyzického, pričom sa nedá vylúčiť ani psychické násilie. Tieto skutočnosti sú preukázané začatím trestného stíhania, keďže odporcovi bolo vznesené obvinenie za prečin neoprávneného zásahu do práva k domu, k bytu alebo k nebytovému priestoru podľa § 218 ods. 1 Trestného zákona a prečinu nebezpečného prenasledovania podľa § 360a ods. 1 písm. b), c), ods. 2 písm. a) Trestného zákona, ČVS: ORP-112//PD-BR-2104. Navyše týchto skutkov sa mal odporca dopustiť v skúšobnej dobe podmieneného odsúdenia a zároveň sa voči nemu vedie aj trestné stíhanie za týranie blízkej a zverenej osoby podľa § 215 Trestného zákona. Odporca bol vzatý do väzby uznesením Okresného súdu v Brezne sp. zn. 0Tp/14/2014 zo dňa 07. 02. 2014 a od tohto dňa je aj väzobne stíhaný. Poukázala však na to, že podľa § 79 ods. 3 Trestného poriadku má obvinený právo kedykoľvek žiadať o prepustenie na slobodu, a ak sa žiadosť obvineného zamietla, môže byť obvinený, ak v nej neuvedie iné dôvody, opakovať až

po uplynutí 30 dní odo dňa, keď rozhodnutie o jeho predchádzajúcej žiadosti nadobudlo právoplatnosť. Z toho je zrejmé, že vývoj situácie týkajúcej sa prepustenia odporcu z väzby na slobodu je neistý a nepredvídateľný. Uviedla, že už nebýva a nezdržiava sa u svojich rodičov v M., ale od 10. 02. 2014 po zadržaní odporcu a začatí jeho väzobného stíhania býva v predmetnom byte vo Q., spolu aj s maloletými deťmi, pretože tam pracuje a deti navštevujú základnú školu. S odporcom v režime bezpodielového spoluvlastníctva manželov vlastní predmetný byt. Nestotožňuje sa s názorom prvostupňového súdu v tom, že jedným z dôvodov nevydania predbežného opatrenia bolo, že neuviedla, čoho sa mieni domáhať vo veci samej. Podľa § 76 ods. 3 O. s. p. „Súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas“ v spojení s § 77 ods. 1 písm. a) O. s. p., podľa ktorého predbežné opatrenie zanikne, ak navrhovateľ nepodal v súdom určenej lehote návrh na začatie konania. Súd ju nevyzval ani na opravu návrhu podľa § 43 ods. 1 O. s. p.. Uznesenie okresného súdu žiadala zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na ďalšie konanie alebo zmeniť a nariadiť predbežné opatrenie v zmysle petitu uvedeného v odvolaní. K odvolaniu pripojila aj výpis z listu vlastníctva č. XXXX kat. úz. Q. a 1 x uznesenie Okresného súdu v Brezne sp. zn. 2P/54/2014 zo dňa 24. 03. 2014.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O. s. p.) prejednal odvolanie viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania v zmysle ust. § 212 ods. 1 O. s. p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. napadnuté uznesenie okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil, nakoľko okresný súd vec nesprávne právne posúdil.

Podľa § 74 ods. 1 O. s. p. pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p. predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násillia.

Podľa § 75 ods. 6 O. s. p. súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania.

Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia všeobecne vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery účastníkov, pričom nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený. Miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy predbežného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej. Súd sa obmedzí len na osvedčenie najzákladnejších skutočností preukazujúcich nutnosť dočasnej, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k dočasnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprimeraným úsilím a nákladmi, resp. s veľkými obtiažami. V prípade predbežného opatrenia vydaného podľa § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p. je potrebné, aby účastník, ktorému sa ukladá povinnosť dočasne nevystupovať do domu, prípadne bytu, bol dôvodne podozrivý z násillia voči v zákone špecifikovaným osobám, a to znamená, že v dobe vydania takéhoto predbežného opatrenia musia existovať konkrétne objektívne preukázateľné skutočnosti svedčiace o potencionálnom alebo dokonca realizovanom násillí. Nepostačuje len všeobecná obava, hoci má racionálny základ vychádzajúci z celkového negatívneho správania takejto osoby.

Pred nariadením predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p., postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti /teda nie všetky rozhodujúce/, pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvyš pravdepodobná. Dôvodné podozrenie z násillia sa v prípadoch podľa § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p. preukazuje predovšetkým listinnými dôkazmi, keďže ide o konanie z hľadiska procesného maximálne zrýchlené. Aplikácia predbežného opatrenia v zmysle § 76 ods. 1 písm. g) O. s. p. je veľmi účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. V jeho prospech svedčí najmä to, že v dôsledku jeho uplatnenia - zákazu vstupovania násillnej osoby - sa ohrozenej osobe poskytuje pomerne rýchla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydllí s násillnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydllie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násillnej osoby, nemusí žiť v strachu

a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadáním náhradného ubytovania. Pojem násilie ako taký nie je nikde vo všeobecne záväznom právnom predpise formulovaný, avšak jeho základným charakteristickým znakom je úmysel./rozsudok NS SR č. 5M Cdo 10/2012/.

Odvolací súd po oboznámení sa s prejednávanou vecou musí konštatovať, že okresný súd pokiaľ mal za to, že v súdnej veci nie sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia z toho dôvodu, že v návrhu navrhovateľka neuviedla, čoho sa mieni domáhať vo veci samej, a že nežiadala iba o dočasné vylúčenie odporcu z užívania spoločného bytu. Vec nedostatočne, resp. nesprávne právne posúdil vzhľadom k tomu, že podľa ust. § 76 ods. 3 O. s. p. súd pri nariadení predbežného opatrenia uloží navrhovateľovi, aby v lehote, ktorú mu určí, podal návrh na začatie konania na súde alebo na rozhodcovskom súde; ak ide o konanie, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd vydá uznesenie o začatí konania. Môže tiež určiť, že predbežné opatrenie bude trvať len po určený čas. Nemôže byť teda dôvodom pre zamietnutie návrhu na nariadenie predbežného opatrenia tá skutočnosť, že navrhovateľ v návrhu na nariadenie predbežného opatrenia neuviedol lehotu, po ktorú má predbežné opatrenie trvať. Túto lehotu môže súd určiť pri nariadení predbežného opatrenia. Súd zároveň v ním určenej lehote môže určiť, aby navrhovateľ podal návrh na začatie konania na súde vo veci samej v súdnej veci o vylúčenie odporcu z užívania spoločného bytu podľa ust. § 705a Občianskeho zákonníka. Pokiaľ teda navrhovateľka neuviedla v návrhu, čoho sa mieni domáhať vo veci samej, pričom z obsahu spisu je zrejмый skutkový stav veci a niet pochýb o tom, že odporca je podozrivý z násilia voči navrhovateľke, o čom svedčí aj začaté trestné stíhanie, resp. trestné stíhania voči nemu, niet pochýb o tom, čoho sa navrhovateľka mieni domáhať návrhom na začatie konania vo veci samej.

Navrhovateľka, hoci ju okresný súd nevyzval na odstránenie vád návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, v odvolaní presne špecifikovala nehnuteľnosť, z ktorej sa má odporca vylúčiť z užívania spoločného bytu (dočasne), a to aktuálnymi údajmi z výpisu z katastra nehnuteľností, odvolací súd mal za to, že v súdnej veci sú splnené podmienky na nariadenie predbežného opatrenia, niet pochýb o tom, že navrhovateľka má obavu zo vstupu odporcu do bytu, v ktorom spoločne bývajú a v ktorom sa voči navrhovateľke pravdepodobne dopúšťal násilia. Vychádzajúc z uvedených skutočností odvolací súd dospel k záveru, že v súčasnej dobe sú osvedčené také konkrétne skutočnosti, ktoré odôvodňujú nariadenie predbežného opatrenia, nakoľko aj napriek tomu, že odporca je toho času vo väzbe, bola osvedčená potreba dočasne upraviť pomery účastníkov. Už v dobe vydania rozhodnutia okresným súdom existovali konkrétne objektívne preukázateľné skutočnosti, svedčiace o potencionálnom alebo dokonca realizovanom násilí odporcu voči navrhovateľke a po prípadnom prepustení z väzby by v ňom odporca mohol pokračovať.

Súd zároveň uložil navrhovateľke povinnosť podať návrh vo veci samej v zmysle § 76 ods. 3 O. s. p., ktorým sa bude domáhať vylúčenia odporcu z užívania predmetného bytu v zmysle § 146 ods. 2 s použitím ust. § 853 Občianskeho zákonníka. V aktuálnom štádiu neprináleží odvolaciemu súdu posudzovať, do akej miery môže byť navrhovateľka v konaní vo veci samej úspešná. Nariadenie predbežného opatrenia má za cieľ, aby sa ohrozenej osobe poskytla ochrana, vďaka ktorej nemusí ďalej zotrvať v spoločnom obydľí s násilnou osobou, ani nemusí opúšťať svoje obydľie, ak sa chce chrániť pred opätovnými útokmi násilnej osoby, nemusí žiť v strachu a obavách o svoj život a zdravie, a ani sa nemusí zaťažovať hľadáním náhradného ubytovania. Preto z tohto dôvodu možno konštatovať, že v danej veci existuje skutkový i právny dôvod na nariadenie predbežného opatrenia, ktoré má dočasný charakter.

Odvolací súd zároveň účastníkov konania poučuje o tom, že v prípade, ak navrhovateľka návrh vo veci samej v stanovenej lehote nepodá, podľa § 77 ods. 1 písm. a) O. s. p. predbežné opatrenie zanikne.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.